

Av den svenske Presse.

Nörrmännens naktstyvhet är alltjämt oförminskad, konstatera Karlstads-Tidningen. Det är med stolthet man bevitnar denna soga för måga att hävda friheten och den personliga okränkbarheten. Man vill gärna se ett utslag av den nordiska rasande, som inte minst i tredje riket är så mångomtalad:

Det senaste ingreppet i friheten är förbudet mot innehav av radioapparater av sådan styrka att mer än den liktiktade mening kan uppsnappas däri. Endast vissa främlingar i landet erhålla sådan frihet. Landets egna söner och döttrar äro icke betrodda. Om de skulle trotsa förbudet och före fastställd tid vågra att utlämna sina radioapparater, kunna de ställas inför ståndrätt varvid domen går i omedelbar uppfyllelse. Främlingsöner och döttrar, över dem, som ärvt landet från fäder och mödrar i oräkneliga släktled. Straffet kan bli vilket som helst. Ty mot främlingarna ges icke appell. Detta bevitna vi svenskar. Och vi prisas Skaparen, att det ges folk på jorden, ja, att det just är vårt närmaste och käraste broderfolk som undfått kraften att så modigt och till det yttersta stå emot. Norges folk skriver under dessa svarta år det stoltaste bladet i sin historia.

Sveriges ställning under den tysk-russiske krig.

Söndag den 22. juni främde tyskerne i Stockholm en liste över följande krav:

1. Rett til transit for en tysk divisjon fra Norge til Finland
2. Nödländingsrett for tyske fly, muligens "nödländingsflyplasser" i Nord-Sverige.
3. Rett for tyske transport- og krigsskib til uavhengig av internasjonale bestemmelser å gå inn til svenske havner og foreta reparasjoner der.
4. Rett til ukontrollert bruk av svenske rikstelefonledninger.

Det er mulig at der blev reist et par mindre spørsmål i tillegg til de som her er nevnt. Den tyske ønskeliste blev visstnok overrakt av minister Schnurre, Wilhelmstrasses specialist for venskapelig samarbeide med Russland som for anledningen oppholdt sig i Stockholm. Schnurre fremde kravene i nærmest ultimativ form og antydte at det vilde få meget alvorlige konsekvenser dersom Sverige nektet å imøtekomme de tyske ønskemål. Han fant å kunne med på at saken blev forelagt for riksdagen, men bare under den forutsetning at avgjørelsen falt i løpet av to-tre dager.

Efter påtrykk fra Tyskland sendte den finske regjering en note hvori man ønsker at Sverige aksepterer de tyske krav. Videre ba man om matleverance til Finland, hvor matsituasjonen er katastrofal.

Blant riksdagens grupper forelå der større overensstemmelser med hensyn til Sveriges svar til de tyske krav. Den svenske konges holdning spilte en viktig rolle ved behandlingen, både i Regjeringen og i Riksdagsgruppene. Han gikk inn for å imøtekomme kravene. Ved riksdagens endelige behandling av saken, blev der vedtatt å gå med på transitkravet, men de andre spørsmål skulde henvises til regulære forhandlinger gjennom utenriksdepartementet. Disse blev avsluttet tirsdag den 1. juli og tyskerne fikk her rett til å nödlände med fly som hadde fått maskinskade eller som var sluppet op for bensin. Nödländingsfly måtte imidlertid ikke komme i flokk ifølge internasjonale bestemmelser for oppholdelsen av nötralteten, skal slike fly interneres. När det gjeller tyske skib hevdes det at avtalen ikke går ut over de internasjonale bestemmelser om 24 timers ophold i reparasjonsöiemed.

När riksdagens beslutning blev som den blev, må det som foran nevnt fremholdes at kongens holdning har spillt en viktig rolle. Likeså har det spillt en stor rolle, Sverige sympati for Finland og redselen for Russland, som skriver sig fra langt tilbake i tiden.

Avtalen meller de allierte land.

Den 12. juni blev der i London holdt en konferance mellem representanter for den engelske regjering, for dominions og for de alliertes regjeringer. Man vedtok følgende resolusjon:

Regjeringene for Storbritania, Canada, Australia, Ny-Zealand og Syd-Afrika, den belgiske regjering, den provisoriske tsjekkosllovakiske regjering, regjeringene for Grekenland, Lusemburg, Holland, Norge, Polen og Jugoslavia, samt representanter for general de Gaulle, leder for det frie Frankrike, som står sammen i kampen mot angrepspolitikken, har besluttet:

- 1) at de vil fortsette kampen mot det tyske og italienske velde til seiren er vunnet, og bistå hverandre med all mulig hjelp i denne kamp.
- 2) at ingen ordnet fred og vellstand er mulig så lenge fri nasjoner med vold blir tvunget til å falle til fote for Tyskland og dets allierte eller lever i en stadig trussel fra deres side,
- 3) at det eneste virkelige grunnlag for en varig fred er frivillig samarbeid mellom fri folk i en verden som er befrikket for trusselen om angrep og hvor alle kan nyte godt av økonomisk og social sikkerhet, og at de for oppnå dette vil samarbeide med hverandre og med andre fri nasjoner, såvell i krig som i fred.

Nye forsök på tvangsinnmelding i N.S.

En læge som søker kandidatstilling ved Rikshospitalet har fra NSPOT mottatt skriv av 16/8.41 med følgende innhold:

"Innenriksdepartementet har av hensyn til den offentlige sikkerhet bestemt at kun læger som er medlem av Den norske Lægeforening kan ansettes i offentlig stilling."

Vedkommende opfordres til å bringe medlemskapet i orden innen 14 dager. I motsatt fall betraktes ansöknungen som annullert.

Nye avskjedigelser og arrestasjoner.

Direktör Johan Hvidsten i direktoratet for arbeidsformidlingen er avsatt fra sin stilling. Opdagelseschef Sveen i Oslo er likeledes avsatt. Postdirektör Aall er avsatt. Hans eftermann er postmester i Langesund, Svendsen. Han er N.S. og har ikke noe særlig prangende rulleblad fra för. Telegrafdirektör Haarberg og trafikksjef Leif Larsen ved telegrafvesenet er likeledes avsatt. Som ny telegrafdirektör er ansatt kontorchef Hadland i Telegrafstyret. Han har lenge vært kjendt som nazist, men meldte sig först isommer inn i N.S. Kontorchef Piane er blitt ny trafikkef. Be grunnelsen for at Haarberg og Larsen blev fjernet er at motstanden mot N.S. og "nyordningen" er så stor i telegrafvesenet, og så har man funnet 2 nye menn som var villige til å gjøre rakkertjeneste for de nye herrer. Sogneprest Knudsen i Langesund er arrestert, efter hvad der sies på foranledning av byens N.S. ordförer.

Alluminiumsfabrikasjonen i Odda,

stanset driften 1. aug. på grunn av råstoffmangel. Sannheten er vel at det er vanskelig å skaffe tonnasje for skibning av råstoff (Bauxit) fra Frankrike til Norge. Det er da lettere for tyskerne å sette fabriksjonen i Frankrike i sving.

Forholdene i Tyskland.

Det meldes fra flere hold om at forholdene nu stadig blir slettere i Tyskland. Mangel begynner å gripe om sig. Det har vært fölelig mangel på matvarer på enkelte steder.

Avisene inneholder spaltelange annonser over fallne tyskere på östfronten. Deutsche Allgemeine Zeitung inneholdt 15. aug. følgende annonce:

Nach Gottes heiligem Willen folgte unserm Hans-Friedrich in den Soldatentod unser geliebter Sohn, Bruder und Enkel, der
Leutnant in einem Schützen-Regiment
Jürgen -Christoph von Kleist-Retzow.
Er fiel im Osten am 5. August 1941 im Alter von 20 Jahren.
Römer 8. v. 35-39.

Kieckow b/Gross-Tychow 7. August 1941.

Vi vil be våre lesere å slå op i romerbrevet 8. kap. og lese vers 36.

Trafikken på Svalbard er stanset.

"Kaupanger" har i lang tid ligget ferdig for å gå op til Svalbard, men den har ikke gått. Forklaringen får man nu vite. 4 kullbåter "Dagny I", "Inger II", "Munni" og "Nandy" er gått fullastet ut fra Svalbard men ikke kommet til Norge. De er havnet i Røykavik.

Björnöia.

6 tyske metrologer gar flöiet op til Björnöia for å sen de metrologiske meldinger til hjelp for det tyske flyvåpen. Britiske orlogsskib har nu tatt med sig de 6 metrologer, og den metrologiske stasjon er ødelagt.

Tvangsutskrivning av maskinarbeidere.

Admiral Norwegen representert ved Korvetten-kapitän Reibenback har den 5. august meddelt at de fra september trenger 400 maskinarbeidere til det tyske marineverft i Bergen og Trondheim. Man gikk ut fra at sådanne arbeidere vilde melde sig frivillig, og hvis så ikke skjedde, måtte man regne med tvangsutskrivning.

Lægeforeningen.

Det synes praktisk talt bare å være N.S.lægene som nu ikke har meldt sig ut av Lægeforeningen. Der er til Lægeforeningen innkommet nesten 2000 rekommanderte brev. Det er også adskillige som har sendt sin utmeldelse urekkommandert eller levert den direkte. Foreningens medlemstall var i 1941. 2339. Centralstyret har fra Overlæge Christensen mottatt 2 henvendelser om å bli stående ialfall inntil videre. Centralstyret har begge ganger avslått, siste gang i skriv av 6/8-41 hvor det henvises til Christensens redegjørelse i Tidsskriftet for juli 1941 ("kommisarisk leder av D.N.L. med rett til å utøve den myndighet som tilligger alle foreningens organer") og til redegjørelse fra Innenriksdepartementets Helseavdeling ("Et styre som i den grad missforstår sin oppgave har ingen eksistensberettigelse. Det står iveien når en ønsker å få fred og fremgang i Lægeforeningen og hel sarbeidet"). Redaksjonskomiteen har mottatt 2 lignende henvendelser og har avslått å bli stående. Kaptein Rambech har vært utsatt for meget sterkt press, da man synes å være hjelpeløs i Lægeforeningens kontorer uten ham, det har endog vært benyttet politi, men uten resultat, Rambech nekter å fortsette. I lægeforeningen arbeider nu ved siden av overlæge Christensen også prosector Konrad Wagner, en hr. Svendahl som kontorchef, samt 2 kontordamer (begge nye)

Professor Klaus Hansens stjerne synes endelig å være dalende. I Tidsskriftet Ragnarokk som i mai i år er utkommet påny og som helt går inn for NS, skriver redaktøren i innledningsartikkelen ("Det norske Folks evige liv") Det er nok av feil som gjøres idag. Hverken tyskere eller NS gjør krav på å være noen engler. For å ta min egen person, reagerer jeg overfor efter min mening personlig, saklig og psykologisk uheldige foreteelse, såsom Klaus Hansen i en rekke viktige stillinger ---" Og lengere ute i artikkelen heter det: Hvad rolle spiller så ridderne av det tunge vann, den røde hammer og den sekstakkede stjerne mot det store og smertelige som skjer i vårt folk idag."

Nasjonalteatret.

Nasjonalteatrets åpningsforestilling tirsdag 19. august vil gå inn i norsk teaterhistorie som en av dens store begivenheter. Denne kvelden stod hovedscenens kunstnere for første gang ansikt til ansikt med hovedstadens publikum efter å ha ført sin langvarige kamp mot nazistenes kunsttyranni frem til en - ialfall foreløbig seir. På scenen spilte flere av de kunstnere som nazistene i vår nektet all videre kunstnerisk virksomhet og dermed gjorde til gjenstand for særlig forfølgelse. En av dem var Lasse Segelcke som i ukevis satt fengslet, fordi han blev ansett for å være en god nordmann. Fra gulv til tak var teateret overfylt av et publikum som nyttet kvelden til en hyldest enestående i teatrets historie. Rundt om i parket og i radene var der plasert masser av sivilkledd og uniformert politi, men det var glemt i det dieblikk tepet gikk op for Kiellands skuespill "Tre par" og viste den første scenen med Lasse og Tore Segelcke. I midt nutter braket bifallet med klappsalver og hurrarop mot disse 2 som begge var blant de 6 "utstøtte" i vår. I Kiellands skuespill drøfter de i den

første scenen ekteskapet, og en av Lasse Segelckes første replikker lød: "Det vi trenger er litt mere liv og avveksling" Fra gulv til tak utløste ordene en storm av munterhet hos et publikum som meget vel viste hvilken "avveksling" Lasse Segelcke netop hadde oplevet. Umiddelbart efter svarer hans kone (Tore Segelcke) "Vi gjør jo som vi vil" og påny truet publikum med å løfte taket av teatret. Ved hver ny entre av de kjente og populære kunstnerne som medvirket i Kiellands skuespill, bröt det lös demonstrativt bifall. På denne måten takket Oslo sine skuespillere for deres innsats som gode nordmenn under teaterstriden.

Da teppet falt for siste akt, varte bifallet henimot lo minutter, men teppet gikk op bare 3 ganger og var siden ikke til å rökke, til tross for at praktisk talt hele publikum blev stående mellem benkeradene og krevet å få se skuespillerne. Teppet var og blev nede og lyset sluktes bak scenen. Alle forstöd grunnen: Visse myndigheter tälte ikke den ne overveldende og demonstrative takknemlige avldest til de forfulgte skuespillere. Men denne latterlige stengningen av scenen bidrog bare ytterligere til å forsterke inntrykket av at kunstnerne og publikum hadde funnet hverandre igjen, på n o r s k grunn, tross nazistenes teppe i mellem.

Knut Hamsun

skal efter sikkert forlydende ha solgt "Markens Gröde" til Tyskland. Derimot skal han ha forbeholdt Norge "Sult".

SKRIV DET AV OG SPRED DET VIDERE.